

UNIVERZITA KARLOVA
FARMACEUTICKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ
Katedra KATEDRA SOCIÁLNÍ A KLINICKÉ FARMACIE

Studijní program: Farmacie

Posudek oponenta diplomové práce

Autor/ka práce: **Barbora Čavajdová**

Vedoucí/školitel/ka práce: PhDr. Eva Švarcová, Ph.D.,

Konzultant/ka práce:

Rok obhajoby: 2020

Oponent/ka práce: Mgr. Dagmar El-Hmoudová, Ph.D.

Název práce:

Psychosociální pracovní zátěž farmaceutů I.

Rozsah práce: počet stran: 55, počet obrázků: 15, počet tabulek: 4, počet citací: 13

Práce je: experimentální

- a) Cíl práce je: splněn neúplně
- b) Jazyková a grafická úroveň: dobrá
- c) Zpracování teoretické části: dobré
- d) Popis metod: dobrý
- e) Prezentace výsledků: dobrá
- f) Diskuse, závěry: dobré
- g) Teoretický či praktický přínos práce: dobrý

Doporučuji diplomovou práci k uznání jako práci rigorózní

Případné poznámky k hodnocení:

Přístup studentky k zadanému úkolu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod:

Diplomová práce je kromě úvodu a závěru dělena do dvou kapitol, které jsou dále členěny na subkapitoly. V teoretické části autorka charakterizuje klíčové pojmy (stres, pracovní zátěž, syndrom vyhoření) obecně. Na čtrnácti stránkách teoretické části práce je zmíněno pouze 13 citací, z čehož jen jedna citace odkazuje na zahraniční zdroj. Práce, potažmo její výzkumná část, tedy není opřena o dostatečné množství domácích a zahraničních zdrojů, přesto že autorka pracuje s klíčovými pojmy, které jsou jak v českém, tak zahraničním vědeckém prostředí obsáhle rozpracovány. Z formálního hlediska se v celé práci vyskytuje řada chyb, například citační odkazy jsou uváděny za tečkou, což je značně zavádějící pro čtenáře, u obrázku na str. 21 není uveden zdroj (obrázek samotný je ve velmi špatné grafické kvalitě), ve všech grafech je použit jiný font písma, názvy grafů mají stejnou velikost písma jako nadpis kapitoly a v tabulkách je porušeno typografické pravidlo psaní procent. V praktické části, která se zabývá problematikou psychosociální pracovní zátěže farmaceutů, je popsána výzkumná metoda, kterou bylo dotazníkové šetření, resp. individuální diagnostika Yoshitakova dotazníku. Pomineme-li fakt, že by bylo vhodnější aplikovat dotazník, který reflektuje evropské pracovní podmínky, otázkou zůstává jakými dalšími výzkumnými metodami, případně důkladnou literární rešerší jsou podloženy výstupy práce. Z hlediska zvoleného postupu řešení by bylo vhodné, aby zvolená výzkumná metoda byla podpořena ještě dalšími výzkumnými šetřeními, nebo hlubší literární rešerší tak, aby bylo možné

na základě komparace potvrdit platnost výstupů a podložit jimi navrhovaná řešení v závěru práce.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití:

Cílem této práce bylo posouzení míry psychosociální zátěže při profesní činnosti farmaceutů v lékárně metodou analýzy pracovních podmínek. Celkově lze konstatovat, že se autorka v dané problematice orientuje, je ovšem obtížné v textu oddělit vlastní názory a text autorky od citovaných zdrojů (důvodem jsou chyby v citačním režimu). Výstupy z výzkumného šetření by si zasloužily řádné statistické zpracování a následnou syntézu a porovnání s výsledky podobných studií v ČR nebo ve světě. V práci jsem nedohledala analýzu současného stavu pracovních podmínek, jak je uvedeno v cíli práce. Autorka se zaměřila na šetření v oblasti míry únavy, zrakových a pohybových obtíží, což odpovídá výzkumným otázkám, ale tyto jevy nejsou zasazeny do rámce pracovních podmínek. Závěr diplomové práce po věcné stránce tedy naplňuje stanovený cíl pouze částečně. Na druhé straně je ovšem třeba ocenit, že práce přináší zajímavé poznatky z praxe v oblasti psychosociální pracovní zátěže farmaceutů. Také navrhovaná doporučení jsou smysluplná.

Dotazy a připomínky:

Diplomová práce naplňuje své zadání, obsahuje všechny náležitosti požadované předepsanou metodikou a relevantně popisuje zvolenou problematiku.

Na druhé straně práce obsahuje řadu formálních chyb, výstupy práce nejsou podpořeny dostatečným množstvím domácích a zahraničních zdrojů. V diskusi by bylo dobré nejenom poukázat na případné náměty k řešení tak, aby výstupy práce mohly být prakticky aplikovány v terénu, ale také reflektovat na obdobné výzkumy v České republice a ve světě a podpořit tak relevantnost výstupů práce a následných doporučení autorky.

Otázky k diskusi při obhajobě diplomové práce:

1) Proč si autorka práce vybrala právě dotazník z asijského prostředí? Dá se předpokládat, že stres a pracovní zátěž v zemích, kde zákony garantují například jen zhruba 12 dní dovolené, bude na zcela jiné úrovni.

2) Americká národní studie analyzující postoje farmaceutů k profesi (vzorek respondentů N = 1 737) zjistila u 67,2 % souboru celkovou spokojenost s prací, přesto více než 68 % zažívala pracovní stres a rolové přetížení, 48 % udávalo kontinuální konflikt mezi rodinným životem a prací. Mohla byste na základě svého výzkumu potvrdit, že je situace v ČR podobná?

3) Dlouhodobější jednostranná orientace na výkon může negativně ovlivňovat celkový životní styl jedince. Kde hledat rovnováhu mezi výdejem energie a zdroji zvládnutí pracovní zátěže a stresu?

Celkové hodnocení, práce je: dobrá, k obhajobě: doporučuji

V Hradci Králové dne 11.09.2020

.....
podpis oponentky / oponenta